

Plenum

Tisdag 15.2.2022 kl. 14.00—15.27

10. Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om grundläggande utbildning, lagen om yrkesutbildning, gymnasielagen och lagen om utbildning som handleder för examensutbildning

Regeringens proposition RP 127/2021 rd
Lagmotion LM 27/2020 rd, 6/2021 rd
Åtgärdsmotion AM 9, 10/2019 rd, 110, 117/2020 rd
Utskottets betänkande KuUB 1/2022 rd

Första behandlingen

Andre vice talman Juho Eerola: Ärende 10 på dagordningen presenteras för första behandling. Till grund för behandlingen ligger kulturutskottets betänkande KuUB 1/2022 rd. Nu ska riksdagen besluta om innehållet i lagförslagen. — Allmän debatt, ledamot Koponen.

Debatt

14.54 **Ari Koponen ps:** Arvoisa puhemies! Tässä hallituksen esityksessä on paljon hyvää. Perussuomalaisten valiokuntaryhmä suhtautuu kuitenkin valiokunnan kuulemien asiantuntijoiden näkemysten perusteella epäilevästi siihen, ovatko hallituksen esittämät toimenpiteet riittäviä aivan kaikilta osin.

Esityksessä ehdotetaan muun muassa, että oppilaan osallistuminen opetukseen voidaan turvallisen opiskelun turvaamiseksi evätä jäljellä olevaksi päiväksi ja sitä seuraavaksi päiväksi. Valiokunta on jopa lieventämässä tätä muotoilua. Perussuomalaisten valiokuntaryhmä näkee, että opetuksen epäämismahdollisuuden tulee olla pidempi, kuten lakialoitteessa LA 6/2021 esitetään.

Kuluvan työpäivän tai korkeintaan seuraavan päivän opetuksesta poistaminen ei tosiasiassa riitä korjaamaan tilannetta, jossa esimerkiksi toisen oppilaan kouluturvallisuus on uhattuna. Seuraavana työpäivänä esimerkiksi väkivallantekijä ja uhri palaavat samoille opitunneille. Tilanteet on tarpeen voida rauhoittaa voimallisemmin kouluyhteisössä ja käynnistää voimallisemmin myös tekijän oppilashuollon tuki. Asiantuntijalausunnoissa samalla linjalla on myös Suomen Rehtorit, joka esittää viiden työpäivän epäämisoikeutta.

Esityksen mukaan vain monijäseninen ja varsin monialainen toimielin pystyy päättämään opiskeluoikeuden peruuttamisesta ja palauttamisesta, määräaikaisesta erottamisesta, asuntolasta erottamisesta sekä opiskeluoikeuden pidättämisestä. Perussuomalaisten valiokuntaryhmä esittää, että mahdollisesti hyvinkin akuuteissa tilanteissa tällaista byrokratiaa on vältettävä ja rehtorin oikeuksia kasvatettava niin, että perusopetuksen rehtorilla on oikeus enintään kahden viikon määräaikaiseen erottamiseen, mikäli rehtori arvioi, ettei mo-

Punkt i protokollet PR 9/2022 rd

nijäsenistä toimielintä tarvita ja oppilaan huoltaja tähän suostuu. Muilta osin prosessi olisi sama kuin monijäsenisen toimielimen päättäessä asiasta.

Toisella asteella rehtorilla on jo oikeus opiskelijan määräaikaiseen erottamiseen, ja vastaava oikeus tarvitaan myös perusopetukseen.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Ovaska on poissa, myös edustaja Mattila on poissa, myös edustaja Kaunisto on poissa, edustaja Kinnunen myöskin poissa. — Edustaja Heinonen on paikalla.

14.57 Timo Heinonen kok: Arvoisa puhemies! Itse en tämän asian käsittelyssä ole sivistysvaliokuntaan kuulumattomana ollut mukana, mutta jaan kyllä entisenä opettajana aika pitkälti nämä edustaja Koposen esille nostamat asiat. Meillä kouluissa etsitään ja kaivataan koko ajan näitä keinoja puuttua tehokkaammin erilaisiin ongelmatilanteisiin, ja sen repertuaarin pitäisi olla laajempi kuin se tällä hetkellä usein on. Monelle lapselle ja nuorelle nämä keinot ovat riittäviä, ja kouluissa pystytään nämä tilanteet ratkomaan. Mutta nämä tämännätyypiset ratkaisut, joita edustaja Koponen esille nosti, ovat kyllä niitä, joita esimerkiksi kouluista opettajat usein tuovat huolena esille, tai sitten rehtorit, jotka myös tässä asiantuntijalausunnossaan olivat tätä esillä pitäneet.

Eli itse oikeastaan haluan tähän keskusteluun tuoda vain sen kentältä kaikuvan huolen, että kouluilla, opettajilla pitää olla riittävät keinot puuttua näihin tilanteisiin ja riittävät keinot viheltää tietyllä tavalla peli poikki ja taata niin ennen muuta sille koko muulle luokalle ja opettajalle työrauha mutta myös toisaalta tälle kyseiselle lapselle ja nuorelle mahdollisuus päästä irti siitä tilanteesta ja päästä sitten oppilashuollon ja muiden asiantuntijoiden avun piiriin.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja nyt edustaja Kinnunen.

14.58 Mikko Kinnunen kesk: Arvoisa herra puhemies! Kaikki fyysinen ja henkinen väkivalta on tuomittavaa, ja jokainen tapaus on liikaa. Kun itsetunto ja omanarvontunto murenevät ja tilalle pesiytyvät pelko ja tilanteiden karttaminen, oppilaan energia ei riitä enää oppimiseen. On vaara pudota kärryiltä. Voimaantumisen tällaisesta vie aikaa. Koulun yhteisöllinen ilmapiiri vähentää kiusaamista. Uudet kaverit, hyvät harrastukset ja turvalliset aikuiset ja yhteisöt auttavat. Tarvitaan selkeitä pelisääntöjä.

Käsittelyssä oleva esitys liittyy koulussa tapahtuvan kiusaamisen, syrjinnän ja väkivallan vastaisen toimenpideohjelman toimeenpanoon. Tavoitteena on ehkäistä kiusaamista, häirintää ja väkivaltaa kouluissa ja oppilaitoksissa sekä turvata turvallinen opiskeluympäristö kaikille. Tavoitteena on myös, että kiusaamiseen ja häirintään voitaisiin puuttua oikea-aikaisesti, vahvistaa oppilaan oikeusasemaa ja turvata kaikille kouluissa ja oppilaitoksissa toimiville turvallinen oppimisympäristö.

Kuten edustaja Heinonen tuossa edellä sanoi, niin on tärkeää huolehtia koko luokan ja yhteisön turvallisuudesta. Jokaisella oppilaalla on oikeus turvalliseen opinpolkuun.

Arvoisa puhemies! Jo viime vuonna astui voimaan asetusmuutos, jonka myötä myös rehtorilla on toimivalta poistaa häiritsevä ja turvallisuutta vaarantava oppilas luokkahuoneesta tai koulun tilasta. Aiemmin oikeus oli vain opettajalla. Lisäksi myös rehtorilla on oikeus määrätä jälki-istunto. Häiritsevään käyttäytymiseen voidaan puuttua oikea-aikaisesti

Punkt i protokollet PR 9/2022 rd

aiempaa laajemmin. Tässä esityksessä voidaan evätä koulussaolo loppupäivän sijasta myös seuraavan päivän ajaksi.

Sivistysvaliokunnassa me keskustelimme tästä ajankohdasta pitkäänkin ja haluamme painottaa sitä, että sen täytyy olla aina poikkeuksellinen, äärimmäinen toimi. Oleellista on se, että myös sellainen opiskelija, jolta on evätty oikeus läsnäoloon, saa tarvitsemansa tuen ja että hänenkin kohdallaan toteutuu lapsen etu.

Arvoisa puhemies! Täällä on ollut useitakin hyviä ehdotuksia, muun muassa edustaja Kuposelta, kiusaamisen estämiseen ja ehkäisyyn liittyen, [Puhemies koputtaa] ja näitä kaikkia on tärkeää viedä eteenpäin.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Edustaja Mattila.

15.02 Hanna-Leena Mattila kesk: Arvoisa puhemies! Palautteet hallituksen esitykselle, jossa ehdotetaan muutettaviksi perusopetuslakia, ammatillisesta koulutuksesta annettua lakia, lukiolakia ja tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annettavaa lakia niin, että voidaan ehkäistä kiusaamista, häirintää ja väkivaltaa kouluissa ja oppilaitoksissa, ovat hyviä, ja sivistysvaliokunta on huomioinut ne lakiesityksen jatkojalostustyössä.

Koulukiusaaminen on ilmiö, johon pitää pystyä puuttumaan monella eri tavalla. On hyvä, että koulukiusaaminen tunnustetaan nykyään vakavaksi asiaksi, johon pitää puuttua ja johon puuttumiseksi pitää olla myös keinoja. Koulukiusaamista on varmasti ollut niin kauan kuin on ollut kouluakin, mutta sen nykyiset ilmenemismuodot ovat niin raakoja, pitkävaikutteisia ja yksinkertaisesti yksilön henkilökohtaista koskemattomuutta ja oikeutta turvalliseen kouluympäristöön loukkaavia, ettei ilmiötä saa vähätellä millään tavalla. Siksi olenkin tyytyväinen, että päivitetään nykyistä lainsäädäntöä, jolla pyritään turvaamaan koulurauha.

Pidän myös hyvänä suuntausta, jossa jo sanan ”koulukiusaaminen” merkitystä kyseenalaistetaan ja pidetään vähättelevänä kuvaamaan toista ihmistä henkisesti tai fyysisesti loukkaavaa toimintatapaa. Kiusaamisen tilalle on ehdotettu sanaa ”kouluväkivalta”. Tämä sanavalinta kuvaa paremmin tilannetta, johon kiusaamisen kohde joutuu ryhmän ulkopuolelle pois sulkemisen, nimittelyn tai käsiksi käymisen myötä. Vaikka teon takana olisivat alaikäiset, lapset ja nuoret, ei itse teko ole yhtään sen lievempi. Päinvastoin: tiedämme lähihistoriasta pysäyttäviä esimerkkejä, miten pitkälle lapset ja nuoret voivat mennä ikätovereihin kohdistuvassa toiminnassaan.

Entisenä yläkoulu- ja lukio-opettajana koen, ettei koulurauhaa turvaava lainsäädäntö ole aina pysynyt ajan hermolla. Vaikka en itsekään näe paluuta 50-luvun kurinpitokeinoihin, joilla saatettiin puuttua oppilaan fyysiseen ja henkiseen koskemattomuuteen ja jotka olivat nyky-ymmärryksen näkökulmasta epäasiallisiakin, on tässä välissä tehty lainsäädäntöä, jossa on vähennetty kouluhenkilökunnan mahdollisuuksia puuttua koulurauhan vaarantavaan käytökseen. Minustakin on tärkeää, että oppilailla on oikeuksia, eikä heitä saa tietenkään kohdella mielivaltaisesti. Meillä lienee yhteinen ymmärrys siitä, että kouluhenkilökunnan tulee pystyä turvaamaan työrauha ja turvallisuus kaikissa olosuhteissa. Tämän pitäisi olla mahdollista myös ennaltaehkäisevillä toimilla. Moni asia on kuitenkin tehty niin byrokraattiseksi, ettei varhainen puuttuminen ja tilanteen nopea käsittely onnistu.

Toinen seikka, jonka haluan ottaa tässä yhteydessä puheeksi, on alatyylinen kielenkäyttö, josta osalliseksi joutuvat koulumaailman jäsenet. Liian usein törmää vähättelevään ajattelutapaan, että ruma puhe olisi jotenkin luontoisetu ja siihen puuttumiseen ei ole keinoja

Punkt i protokollet PR 9/2022 rd

— nostetaan kädet pystyyn. Mielestäni myös tähän ilmiöön pitäisi pystyä puuttumaan. Missään työpaikassa ei pidä alistua epäasialliseen kielenkäyttöön, jolla yleisesti tarkoitetaan kiroilua ja nimittelyä. Myös se on toimintaa, johon pitäisi pystyä puuttumaan.

Arvoisa puhemies! Koulurauha ja sitä häiritsevät tekijät puhuttavat aiheellisesti yhteiskunnassamme. Täällä eduskunnassakin puheemme kohteena ovat usein pahoinvoivat lapset ja nuoret, vaikka suurin osa lapsista ja nuorista pärjää kivasti. Edelleen suuri osa heistä käyttäytyy asiallisesti, he ovat mukavia luokkatovereita toisilleen ja oppilaita, joita on kiva opettaa. On kuitenkin aiheellista olla huolestunut siitä, että tämä huolta aiheuttavien lasten ja nuorten joukko kasvaa. Heillä on monesta eri syystä kadoksissa käsitys omasta elämänhallinnasta ja siitä, mikä on sopivaa tai epäsopivaa toimintaa.

Käsillä olevassa lakiesityksessä kannetaan huolta lapsista ja nuorista, joilta joudutaan epäämään opetus koulussa määräjäksi huonon käytöksen vuoksi. On tärkeää, että myös tälle sanktioidulle ajalle huolehditaan opetuksen jatkumisesta kotiloissa yhteisymmärryksessä oppilaan ja hänen huoltajansa kanssa. Vaikka lapsi tai nuori olisi käyttäytynyt huonosti, on varmistettava hänenkin oikeutensa oppimiseen. Olisi myös tärkeää varmistaa, että hänellä olisi myös henkinen ymmärrys tapahtuneelle ja siitä seuranneille toimille. Pidän myös hyvänä linjanvetoa, että koulumaailman ulkopuolella annetut sanktiot eivät jatkossa vaaranna koulussa annettujen sanktioiden toteutumista.

Arvoisa puhemies! Tähän loppuun ilmaisen myös huoleni opettajien ja muun koulukäytännön jaksamisesta. Kasvava ongelmallisesti koulussa käyttäytyvien joukko sekä pandemia-aika ja sen mukanaan tuomat lisärasitteet ovat kuormittaneet opettajia ja muuta henkilökuntaa. Vaikeidenkin oppilasainesten kanssa pystyvät ammattitaitoiset opettajat toimimaan, kunhan heillä on käytössään selkeät ja tarpeeksi jämerät työkalut häiriötilanteiden varalle. Selkeät pelisäännöt luovat turvallisuutta koko kouluyhteisölle.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja edustaja Hopsu.

15.08 Inka Hopsu vihr: Arvoisa puhemies! Ensin kiitokset oikeastaan kaikille salissa oleville ja ryhmille. Tässä on tällä kaudella yhdessä ratkottu sekä koulukiusaamista että kouluväkivaltaa ja siihen puuttumista, ja näen, että tämä pyöreän pöydän työ ja nyt nämä esitykset ja mietintö, jotka ovat olleet käsittelyssä, ovat varsin ansiokkaita.

Koulujen turvallisuus ja lasten ja nuorten hyvinvointi eivät synny valvontakameroilla tai entistä tiukemmilla kurinpitotoimilla, vaikka niitäkin tarvitaan, vaan ennen kaikkea yhteisöllisyydellä, yhdessä sovitulla säännöllä ja yksilöllisellä kohtaamisella. Turvallisuuden tunne syntyy myös vapaudesta olla oma itsensä ilman pelkoa syrjinnästä ja häirinnästä. Nämä ehdotukset selkeyttävät sääntöjä ja kunkin vastuita. Kiusaamiseen ja väkivaltaan pitää olla nollatoleranssi, ei vain puuttuminen siihen sillä kyseisellä hetkellä, kun kiusaamista tai väkivaltaa tapahtuu, vaan myös seuranta ja yhteyshenkilö, aikuinen, jonka luokse voi mennä kertomaan, jos kiusaaminen toistuu.

Hyvinvoinnin ja työrauhan edistämisen, yksinäisyyden ja kiusaamisen ehkäisemisen sekä mielen hyvinvoinnin tukemisen pitää olla osana kaikkea pedagogista toimintaa, ja henkilöstöllä pitää olla riittävästi aikaa ja osaamista tämän turvaamiseen. Useat kunnat ovat tiukassa taloudellisessa tilanteessa säästäneet koulutuksesta ja kasvattaneet ryhmäkojoja opetuksessa. Tämä kaikki vaikuttaa siihen, että on yhä vaikeampi puuttua ja viedä näitä tilanteiden selvittämisiä maaliin asti. Hyvä työrauha edistää koko kouluyhteisön hyvinvointia, ja toisinpäin nuorten hyvinvointi edistää ja turvaa koulun työrauhaa.

Punkt i protokollet PR 9/2022 rd

Valiokunta korostaa mietinnössä lapsen edun ensisijaisuuden huomioon ottamista myös lapsen tuentarpeen tunnistamisessa sekä oikean ja oikea-aikaisen tuen antamisessa. Tämä on erityisen tärkeää, sillä oireilevan käytöksen taustalla on moninaisia syitä ja usein puutteellinen tuki sekä riittämätön moniammatillinen yhteistyö. Valiokunnan esittämä huoli koulusta poissa olevaksi määrättyjen oppilaiden saamasta riittävästä tuesta ja huolenpidosta on myös tärkeää huomioida. Kurinpidolliset toimet eivät saa kuitenkaan estää lapsen oikeutta oppimiseen.

Pelkät tiukat kurinpitotoimet eivät poista ongelmia, vaan kiusaamisen vastaisessa työssä keskeistä on myös oppilaitoksen kasvatustehtävä ja riittävä henkilöstöresurssi, jonka myötä saadaan oikea-aikainen tuki. Tunne- ja vuorovaikutustaidoilla on merkittävä rooli niin mielenterveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi kuin myös kiusaamisen torjunnassa, ja näitä tunne- ja vuorovaikutustaitoja täytyy koulussa jatkossa harjoitella entistä enemmän ja saada myös siihen opettajille koulutusta.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Koponen.

15.11 **Ari Koponen ps:** Arvoisa puhemies! On tosiaan helppo yhtyä edustaja Hopsun edellisiin sanoihin. Täytyy nostaa esiin kyllä se, että tällä kaudella tosiaan koulukiusaamisen ja -väkivallan estämiseksi on tehty paljon tekoja, ei vain puheita, eli on saatu aikaan konkreettisia toimia, mitkä varmasti tulevat parantamaan tätä tilannetta, ja on tosiaan tehty yhteistyötä yli hallitus—oppositiorajojen.

Koulukiusaamista ja -väkivaltaa ei pidä tosiaan hyväksyä missään muodossa. Ongelma-kohtiin pitää pystyä puuttumaan, ja valtion on hyödynnettävä kaikki keinot kansallisen ongelman ratkaisemiseksi. Tällä esityksellä saadaan keinoja puuttua koulussa sattuviin kiusaamis- ja väkivaltatapauksiin mutta toki ei vielä tarpeeksi, eli työtä jää vielä tehtäväksi, ja jatketaan sitä hyvässä yhteishengessä.

Ja näköjään edustaja Ovaskakin saapui saliin, niin ei tarvitse enää ottaa uusia puheenvuoroja. [Naurua]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Rantanen.

15.12 **Piritta Rantanen sd:** Kiitos, arvoisa puhemies! Määrätietoinen koulukiusaamisen ja väkivallan kitkeminen on äärimmäisen tärkeää. Kouluista pitää pystyä tekemään kiusaamisvapaita yhteisöjä, ja koulurauha on jokaisen oppilaan ja opettajan oikeus. Vastuu koulurauhasta ja turvallisesta oppimisesta on koko kouluyhteisöllä mutta myös perheillä asennekasvatuksen myötä. Kouluissa tapahtuva kiusaaminen ja siihen puuttuminen ovat kuitenkin ennen kaikkea koulujen ja oppilaitosten henkilökunnan vastuulla. Puuttumiseen on oltava riittävät työkalut, ja niitä tälläkin lailla halutaan lisätä yhtenä vaihtoehtona. Koulut ja oppilaitokset tarvitsevat tähän kiusaamisen vastaiseen työhön tukea, ohjausta ja palveluita.

Niin kuin täällä jo keskustelussa puhuttiin, on myös tärkeää huomioida, että ei saa unohtaa kiusaajaa ja hänen mahdollista tuentarvettaan. Kotiin jääminen ilman tukea ja apua ei saa olla vaihtoehto koulusta poissulkemiselle. Teoille on yleensä aina jokin syy, ja lapsi tarvitsee niihin apua. Vastuu kiusaajankin huomioimisesta on myös kouluilla niin kuin perheilläkin.

Punkt i protokollet PR 9/2022 rd

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja nyt edustaja Ovaska.

15.13 Jouni Ovaska kesk: Kiitos, arvoisa puhemies! Ja suuri kiitos kollega Kuposelle, joka pyytämättä yllättäen jatkoi keskustelua niin, että ehdin vielä tähän mukaan.

Tässä on hallituksen esitys erittäin hyvä, ja täältä ovat valmistuneet myöskin siihen kommentit. Mutta täytyy näihin tunnetaitoihin myöskin kommentoida sen verran, että vaikka me nyt teemme lainsäädännöllisiä toimia, joilla siellä kouluarjessa pystytään puuttamaan näihin tekijöihin ja jopa epäämään opetusta tai niin edelleen — ja ne ovat tietysti keinoja, joita opetushenkilöstö siellä tarvitsee, ja on hienoa, että rehtorilla myöskin sitä oikeutta nyt on — niin kyllä ne tunne- ja vuorovaikutustaidot ovat ne keskeisimmät keinot, joilla pystytään puuttamaan siihen koulun arjen parantamiseen.

Luen tässä, mitä eräs tuttavani, väitöskirjatutkija, joka tunnekasvatusta tutkii, kommentoi: ”Mitä tulevaisuudessa kohtaamme, jos siivoamme väärin käyttäytyvät ihmiset pois keskuudestamme ja luomme muureja ihmisten väliin, katkomme siltoja. Vastausta voi etsiä jo nyt sieltä, missä ääriajattelu on saanut sijaa.” Eli kun mietitään, miten käy, jos vain aina poissuljetaan ja otetaan pois siitä yhteisöstä sen oman käyttäytymisen takia, niin sillä tavalla ei pidä toimia, vaan meidän pitää jo varhaisessa vaiheessa pystyä kouluihin ja luokkiin luomaan sellainen turvallinen tila, jossa jokainen uskaltaa olla oma itsensä ja myöskin puhua niistä omista asioistaan. On ollut mielenkiintoista juuri pienten lasten kohdalla nähdä, että kun sellaiset ehkä syrjäänvetäytyvätkin lapset ovat uskaltaneet puhua omista tunteistaan ja tuntemuksistaan, niin muut oppilaat, silloin kun heitä kohtaavat, ovat olleet yllättyneitä siitä, millainen persoona sieltä onkin puhjennut kukkaan. Se luokkatila vain ei ole ollut aiemmin välttämättä turvallinen, että näin olisi voitu toimia.

Somessa on paljon kirjoitettu myös siitä, että tunnetaidot ovat täysin hömpötystä ja kiusaajat pitäisi heittää pois koulusta. Mielestäni tällaisesta ajattelusta meidän pitäisi päästä eroon. Niin kuin sanoin, keinoja pitää kouluilla olla, mutta päinvastoin meidän pitää pystyä sitä kulttuuria muuttamaan. Ja niin kuin täällä tässä keskustelussa on käynyt ilmi, tämä hallitus on puuttanut koulukiusaamiseen hyvin, mutta toivottavasti myös tulevat hallitukset vielä entistä paremmin puuttuvat siihen, miten tunnetaitojen oppimista ja hallitsemista kouluissa voitaisiin lisätä.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Kinnunen.

15.16 Mikko Kinnunen kesk: Arvoisa herra puhemies! Tässä on ollut hyvä keskustelu.

Tähän lainsäädäntötyöhön on vaikuttanut myöskin tämä oppivelvollisuuden laajentaminen 18 ikävuoteen. Se on muuttanut tätä tilannetta toisen asteen osalta.

Tähän perustuslakivaliokunta kiinnitti huomiota, nimenomaan oppivelvollisen opiskelijan opiskeluoikeuden peruuttamiseen tai palauttamiseen, määräaikaiseen erottamiseen, asuntolasta erottamiseen tai opiskeluoikeuden pidättämiseen. Siinä todettiin, että koska tämän kurinpitorangaistuksen määrääminen kuuluu oppivelvollisten osalta julkisen vallan käyttönä viranomaisille, niin tarvitaan tällainen monijäseninen toimielin, joka rehtorin esityksestä päättää tästä rangaistuksesta. Tässä ei ole kysymys siitä, että haluaisimme lisätä byrokratiaa, vaan tämä liittyy nyt oppivelvollisiin ja niihin hallintopäätöksiin, joita viranomaiset voivat tehdä.

Valiokunta tunnisti kyllä kiusaamisen monimutkaisena ilmiönä, ja edustaja Ovaska tuossa puhuikin hyvin kulttuurin muuttamisesta yhteisölliseen suuntaan. Pidetään kaikki

Punkt i protokollet PR 9/2022 rd

huolta toisistamme ja koko kouluyhteisöstä, niin että siellä on hyvä työrauha ja selkeät pelisäännöt. Se edistää oppilaiden ja opettajien ja koko kouluyhteisön hyvinvointia.

Riksdagen avslutade den allmänna debatten och avbröt behandlingen av ärendet.